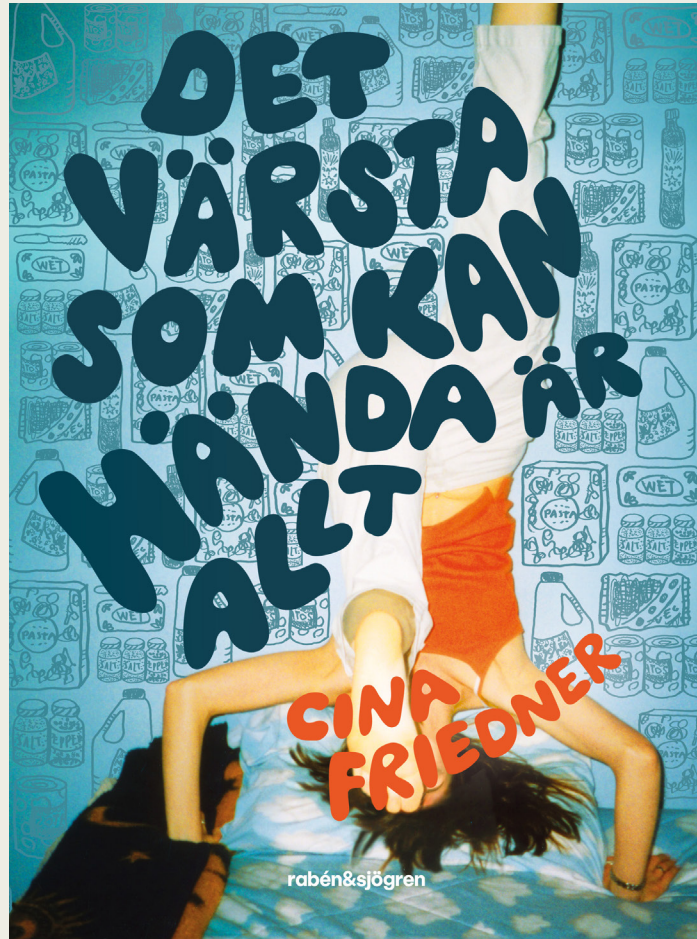

Lärarhandledning

Det värsta som kan hända är allt

Av Cina Friedner

En handledning av Lina Stoltz

För åldrarna 9–12 år

Om boken

Orkaner. Bilolyckor. Krig. Eldsvådor.

Det finns så mycket hemskt som kan hända, och Belle vill vara förberedd på allt. Därför har hon börjat bygga ett hemligt preppingförråd i källaren. Den enda som känner till förrådet är bästa kompiserna Saga. Men när klassen ska åka på lägerskola kan ingenting lugna Belle. Så många hemskheter som kan ske där ute i ödemarken! Det är bara att huka sig och invänta katastrofen. Eller har den kanske redan inträffat?

Det värsta som kan hända är allt är en berättelse full av humor, vänskap och sorg. Det är en rapp vardagsskildring om livet på mellanstadiet, men också en berättelse om hur man tar sig upp på fötter igen när livet har slagits i spillror.

Om författaren

Foto: Hugo Thambert

Cina Friedner

Cina Friedner, född 1982, är uppvuxen i Jönköping men bor i Stockholm sen många år. Hon har arbetat som översättare och redaktör. Cina Friedner debuterade 2019 med succéboken *Så himla taskigt* som följdes upp av den uppmärksammade och kritikerrosade *Nåt trassligt inuti* (2020). Hon har även skrivit bokserien om Klass 5 A som handlar om relationer och konflikter i en femteklass.

Jobba vidare med boken

Den här handledningen innehåller tips och övningar som kan hjälpa dina elever att utveckla sin läsförståelse och läslust genom att träna på *läsförståelsestrategier*, att göra *textkopplingar* och *relatera* till egna erfarenheter.

Tänk på att ha fokus på *läsupplevelsen* och se uppgifterna som ett komplement för att öka intresset för texten. Alla uppgifter är fristående från varandra, så du kan hoppa över uppgifter och du kan även lägga till egna frågor och diskussioner som du tycker passar.

Det finns uppgifter att göra innan ni börjar läsa, under läsningens gång och när boken är utläst. Variera mellan att göra uppgifter enskilt, i par eller mindre grupper och gemensamt. Alla uppgifter är kopplade till läroplanen (Lgr 22) och kursplanen i svenska samt svenska som andraspråk för åk 4–6.

Före läsningen

Vad tänker du om boken när du tittar på omslaget?

Beskriv vad omslaget föreställer, även vad som finns i bakgrunden.

Vilken känsla tror du omslaget vill ge?

Vilka färger har använts?

Vilken teknik är det gjort med? (fotografi, tecknat, målat, kollage etc)

Har du tidigare läst något av författaren? Vad handlade den boken i så fall om?

Under läsningen

Variera gärna mellan högläsning och tyst läsning. Du kan till exempel läsa några rader eller stycken från början av kapitel högt innan eleverna får läsa vidare själva. Ibland kan du högläsa ett helt kapitel.

Oavsett om det är högläsning eller tyst läsning kan det finnas behov av att stanna upp och diskutera en del ord och uttryck. Texten innehåller en hel del ord som är obekanta för barn idag. Oftast förstår de texten ändå, men eleverna kan själva också samla på sig svåra ord som sedan kan användas i övningar. Ge gärna eleverna i uppgift att använda ord och uttryck i egna, påhittade meningar för att visa att de förstår hur de används. Du kan också diktera ord eller meningar och låta eleverna skriva det du säger.

ORD OCH UTTRYCK

Förslag på ord och begrepp att fundera över och prata om betydelsen av. Skriv gärna upp på tavlan så alla ser.

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

Dessa är indelade i tre kategorier:

- På raderna, som handlar om att hitta svaret i texten. Det explicita.
- Mellan raderna, att dra egna slutsatser, analysera och tolka. Det implicita.
- Bortom raderna, att reflektera och tänka mer utanför berättelsen, antingen genom att diskutera i helklass eller mindre grupper. Här görs också kopplingar till elevens egna erfarenheter.

Kapitel 1

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

brandskyddsmyndigheten, uppskattning, skrämmande, gest, sponsra, konversation, utrymningsvägen

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför är Belle på discot?
- Vem är Saga?

Mellan raderna

- Hur missförstår Belle och Miko varandra?
- Vad tror du Belle menar med att det finns ett mörker nära henne?

Bortom raderna

- Vad tycker du om att vara på discon och kalas och sådant? Gillar du mest när det är mycket folk och livligt eller när det är lugnt och skönt?

Kapitel 2

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

sugklocka, betjänt, inspirerad

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför är inte Belle så ofta hos sin pappa?
- Vad klagar Belles mamma över?

Mellan raderna

- Vad är något som är ironiskt?
- Vad menar Belle med "läget i världen"?

Bortom raderna

- Tror du att dina föräldrar har några tankar om vad du ska jobba med när du blir vuxen?
- Varifrån kommer ditt namn? Vad betyder det? (Försök ta reda på det om du inte redan vet.)

Kapitel 3

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

prepper, sambandscentral, tvångstankar, psykolog, artikel, omvärldsläget

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför kan inte Belle ha förrådet i sitt eget rum?
- Vad saknar Belle i sitt förråd?

Mellan raderna

- Varför tycker Belles mamma att hon borde gå till en psykolog?
- Vad tyckte Belles mamma om att hon fick en vevradio?

Bortom raderna

- Belle säger att det är en livsstil att vara prepper. Har du någon speciell livsstil? Har du något intresse som är viktigt för dig och visar vem du är?
- Brukar du titta på nyhetsprogram eller läsa dagstidningar? Är det viktigt att följa nyheter och veta vad som händer?

Kapitel 4

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

ologiskt

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Hur ofta brukar de byta bänkplatser?
- Varför tycker Belle synd om Calle?
- Vad säger Erika om Belles klotter?

Mellan raderna

- Vad menas med att något ”bleknar i jämförelse”?
- Vad tycker Aron om att sitta med Belle?

Bortom raderna

- Läraren ger stränga blickar till några elever. Vad brukar dina lärare göra när någon stör eller betar sig illa? Tycker du att läraren behandlar alla elever lika, eller får en del prata och störa mer än andra? Behandlas killar och tjejer lika?
- Vad är fördelar och nackdelar med bestämda platser i klassrummet?

Kapitel 5

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

gå all in, fascinerad, storoffensiv, utrotar

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vad är Sockan?
- På vilket sätt är Belle och Saga olika varandra?
- Hur gör Belles pappa när hon vill prata om krig och katastrofer med honom?

Mellan raderna

- Varför drar Belle överkastet över ansiktet?

Bortom raderna

- Vem är Putin?
- Belle gillar inte att låna ut sina pennor. Har du något som du vill ha för dig själv? Finns det någon som brukar låna dina saker utan att fråga?

Kapitel 6

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

svarar på tilltal, betraktar

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför tänker Belle att Malin förstår henne?
- Varför slutar Blanka att äta och varför slutar Belle att äta?
- Vad ska mamma göra när Belle och Blanka är hos pappa?

Mellan raderna

- Varför har Malin slutat ställa frågor till Blanka?
- Vad menas med uttrycket ”vid världens ände”?

Bortom raderna

- Vad är en övertalningskampanj? Hur lägger man upp en sådan? Kan du ge några bra tips för att få som man vill?
- Belle hamnar mitt emellan Malin och Blanka. Hon försöker vara snäll mot Malin och då blir Blanka sur på henne. Har du varit med om något liknande? Att behöva ställa dig på någons sida? Eller att försöka göra alla nöjda fastän det inte går?

Kapitel 7

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

heligt, sorger och bedrövelser, är på sin plats, avmätt

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför har mamma bråttom på affären?
- Vem är Elisa?
- Varför börjar inte Belle att träna gymnastik igen?

Mellan raderna

- Var i texten står det att Belle blir rädd, utan att det sägs rakt ut?
- Vad menar mamma med att hon inte är någon pensionär?
- Vad är en flickis?

Bortom raderna

- Belle säger att det inte finns någon återvändo. Vad menas med det? Har du någon gång känt likadant med något?
- Går du på någon typ av träning? Vad gillar du i så fall bäst med det?

Kapitel 8

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

undgått, finner sig, tona ner, anförande

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför är Belle inte bjuden på middagen, enligt Alex?
- Vad är Aron och Belle överens om?
- Vad säger Belle om sin helg?

Mellan raderna

- Varför blir Nora blek och börjar viska?

Bortom raderna

- Vet du någon annan bok eller film som handlar om ett kalas eller en fest? Vad hände i den berättelsen?
- Vad skulle du välja för middag till din födelsedag om du fick välja helt fritt?

Kapitel 9

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

input, distrahera, på tårna, SR

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför berättar inte Belle om Alex middag för Blanka?
- Hur känner sig Belle när hon lyssnar på nyheterna?

Mellan raderna

- Varför blev mamma arg när Belle berättade om McDonald's?
- Vad menas med att tanten på bussen ser ut att jobba på kommunen?

Bortom raderna

- Belle vet precis var det finns skyddsrum. Vet du om det finns något sådant där du bor?
- Vad menar Belle med att hon inte vill ha Tiktok? Vad har Kina med det att göra?

Kapitel 10

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

prioritera, kvacksalveri, oförutsägbar, förlita mig, en hint

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför har Belle inga nudlar i sitt förråd?
- Vem är Pelle?
- Vem är Ville och vad hände med honom?

Mellan raderna

- Vad menas med att Blanka skrattar rått åt kristallerna?
- Vad tänker du om att Saga inte verkar svara på Belles meddelanden?

Bortom raderna

- Vilken sorts mat kan du laga? Vad tycker du om att laga mat? Brukar du laga mat själv eller hjälpa till när någon annan lagar?
- Namnen Belle och Pelle stavas nästan likadant, men uttalas olika. Hur uttalas Belle? Hur uttalas Pelle? Varför är det olika?

Kapitel 11

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

entusiastiska, negativa, muterar, skeptisk

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vad är Belle och Alex överens om?
- Vad är Forsmark?
- Varför blir Erika sur på klassen?

Mellan raderna

- Vad är viktigt på lägerskolan för alla i klassen?

Bortom raderna

- Gillar du att vara ute i naturen? Vad är bra eller dåligt med det?

Kapitel 12

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

ser villrådig ut, knivskarp

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför gillar Belle vanliga skoldagar?
- Vad får Belle att vilja gråta?
- Varför följer Nora efter Belle?

Mellan raderna

- Vad menas med att lägga sitt liv i någons händer?
- Varför blir Nora konstig när Belle nämner Saga?

Bortom raderna

- Tycker du att Belle ska följa med på lägerskolan eller se till att hon får stanna hemma?

Kapitel 13

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

obevakat ögonblick, stöldgodset

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför vågar inte Belle ta så mycket medicin?
- Varför tror Blanka att Belle har tagit hennes jacka?

Mellan raderna

- Vad menar Belle med att hon svarar lite för snabbt?
- Varför andas Belle ut när Blanka går till klädkammaren? Vad menas med att andas ut?

Bortom raderna

- Tycker du att det som Belle har tagit är stöldgods eller tycker du att hon har rätt att ta det?

Kapitel 14

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

eftertänksam, analyser, ödmjuk, triumferande, diskret, har en poäng, gammalmodig

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför ber Aron Belle om hjälp med matten?
- Vilka menar Belle med ”vissa individer”?
- Varför föreslår Aron att Belle ska komma på träningen?

Mellan raderna

- Vad menar Belle med att mörkret hotar att kväva henne?

Bortom raderna

- I texten nämns serien Squid game och boken om Harry Potter. Finns det några serier, filmer eller böcker som du brukar prata om med någon? Finns det någon film eller serie som du tittar på tillsammans med någon? Finns det någon bok som du blivit tipsad om av någon som redan läst den?

Kapitel 15

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

tyder på, avvärja, fiffig, desperat

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vad är det viktigaste i Belles förråd?
- Vad gör Belle stressad?
- Vad är problemet med Majvor?

Mellan raderna

- Vad menas med att något är ”nära ögat”?
- På vilket sätt får Belle hjälp av Majvor med sin lögn?

Bortom raderna

- Ordet ”grabbar” kan betyda flera saker. Kan du komma på fler ord som har helt olika betydelser? Hur många kan du komma på?
- Har du, eller har du haft, något hemligt ställe? Eller någon plats där du gillar att vara ifred från vuxna?

Kapitel 16

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

uppstå situationer, tillskott, konstant, illa dold, gaddat ihop sig

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför behöver Belle ha koll på fler skyddsrum än det som finns i deras hus?
- Vad tänker Belle att juice är bra för?

Mellan raderna

- Belle använder ordet skräckhistorier bildligt, alltså hon menar inte ordagrant. Förklara.
- Försök räkna efter hur många gånger Belle ljuger för sin mamma i det här kapitlet.

Bortom raderna

- Hur många synonymer kan du komma på till ”att vara på sin vakt”?
- Belle har kollat på Youtube hur man ska göra med personer som är i chock. Brukar du kolla på Youtube eller liknande? Vilken typ av klipp gillar du i så fall att kolla på? Hur vet man om man kan lita på det man ser?

Kapitel 17

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

uppenbart, svepskäl, dryg

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför blir Belle glad?
- Vad tyckte Alawi om att vara i par med Adam?
- Ville Belle gå på träningen eller inte?

Mellan raderna

- Varför glor Alex och Yara på de andra tre tjejerna?
- Vad menas med att leta efter orden?

Bortom raderna

- Vad menar de med att man kan vara rädd för sorg och svåra saker? På vilket sätt? Hur visar sig den rädslan?

Kapitel 18

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

mattas av, triggas, distrahera, uppenbarelse, bekräftelse, obehindrat

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför går inte Belle ner i förrådet?
- Vad gör Belle för att komma på andra tankar?
- Vad väljer Blanka att de ska se på teven?

Mellan raderna

- Vad tror du Blanka menar när hon säger ”andra grejer”? Varför säger hon inte rakt ut vad hon menar med det?

Bortom raderna

- Om man tänker på något jättejobbigt och inte kan sluta. Är det bättre att försöka distrahera sig eller att prata med någon om det man tänker på?

Kapitel 19

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

mal på, nödläge, ligger på lur, identifierar sig, inkludering, dödsfälla

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vad vet Belle om getingstick?
- Var vill Belle helst sova på lägerskolan?

Mellan raderna

- Belle tänker att de är tusen mil ut i skogen. Stämmer det?
- Varför ger Erika en trött blick till Alex?

Bortom raderna

- Hur tycker du att det ska bestämmas hur eleverna ska sova? Ska de välja själva, dra lott eller ska läraren bestämma?
- Vad tycker du om att sova borta?

Kapitel 20

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

utmanande, ett säkert kort, uppgiven, svår terräng, i det långa loppet

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Hur länge är det kvar till lägerskolan?
- Varför går Blanka ner i källaren?

Mellan raderna

- Vad menar mamma när hon säger: ”Tonen, Blanka,”?
- Varför tänker Belle att allt är förlorat när Blanka har upptäckt förrådet?

Bortom raderna

- Vad tänker du om att Blanka inte får sova över hos Iris? Borde hon få välja mer själv om hon vill vara hos pappa och Malin, eller är det rätt att de vuxna bestämmer?

Kapitel 21

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

på kuppen, förgäves, oroväckande

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vad tror Belle kommer att hända med hennes preppingsaker?
- Vad tror Belle att Blanka ska fnissa åt?

Mellan raderna

- Vad menar mamma med att hon ser på sitt jobb att vad som helst kan hända?
- Vad är det Belle menar att ingen annan kan förstå?

Bortom raderna

- Belle vet inte hur lång tid mamma och Blanka är i källaren. Har du varit med om att tiden känns olika lång? Ibland känns den långsam och ibland snabb. Ge exempel.

Kapitel 22

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

ekonomi

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför tar Belle upp mobilen ur fickan?

Mellan raderna

- Vad menar Belle med att mörkret har hunnit ikapp henne?

Bortom raderna

- Vad tänker du på när du hör ordet kris?
Vad innebär en kris?

Kapitel 23

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

aorta, mikroskopisk

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför var Sagas död oväntad?
- Vad har Belle försagt sig om?

Mellan raderna

- Vad menar Belle med att Saga har dött igen, och igen, och igen?

Kapitel 24

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

i all ära, upprivna, menande

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Hur känns det i handen när Belle håller i kristallen?
- På vilket sätt är Belles pappa en sopa?
- Hur menar Malin att man måste skilja på fantasi och verklighet?

Mellan raderna

- Varför har mamma varit orolig i tio månader?
- Varför har Belle åkt hem till pappa och Malin?

Bortom raderna

- Blanka ber om ursäkt för att hon avslöjade förrådet, men det var på ett sätt bra. Förklara varför.
- Belle tror att mamma blev arg fastän hon var orolig. Har du varit med om att det kan vara svårt att hålla isär olika känslor? Att man inte vet exakt vilken känsla man själv eller någon annan har?

Kapitel 25

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

mjölkgigt

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Hur tidigt på morgonen vaknar Belle?
- Vad känns annorlunda när Belle försöker prata med Saga?

Mellan raderna

- På vilket sätt känner sig Belle mindre ensam?

Kapitel 26

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

sammanbitna, intensivt, undermåliga, komplicerat

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vem är Miss Viola Styles Bernadotte?
- Vad tror Belle ska hända när klassen får syn på henne?

Mellan raderna

- Varför flyger Belle upp ur sängen?
- Hur gör Nora för att få Belle att känna sig välkommen?

Kapitel 27

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

hantera, harkrank, incidenter, Heimlich manöver, realistiskt, karbinhake, imitation

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- På vilket sätt tyckte Belle att lägerskolan var bra?
- Varför säger Alex och Yara att de hatar att paddla?
- Hur kom Belles kunskaper till nytta på lägerskolan?

Mellan raderna

- På vilket sätt kan Nora och Alawi vara Belles turkosa kristaller?

Bortom raderna

- Alla är rädda för olika saker. Ibland är man mer rädd för orealistiska saker än för sådant som faktiskt kan hända. Har du några orealistiska rädslor? Hanterar man olika rädslor på olika sätt?

Kapitel 28

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

rekommenderade, sitter i ryggmärgen

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför är det bara ett datum på Villes gravsten?
- Vad har mamma sagt om Belles preppförråd?

Mellan raderna

- Vad menar pappa med att Belle skulle ha "tappat det helt"?
- Varför var inte Belle på Sagas begravning?

Bortom raderna

- Vad tänker du om att Belle och hennes pappa inte pratar så mycket med varandra?
- Vad tror du Belle menar med att hon måste gå tillbaka till träningen nu, fastän det snart är sommaruppehåll? Varför kan man ibland behöva göra saker direkt, och inte vänta?

Efter läsningen

Vilka saker är annorlunda för Belle i början och i slutet av boken?

Är det något du undrar över som du inte har fått svar på?

Är det något du tycker författaren borde ha gjort annorlunda?

Vad gillade du mest med boken?

Vilken är din favoritscen eller favorithändelse?

När är berättelsen som mest spännande?

Finns det något budskap i boken? Vad i så fall?

Finns det någon situation i boken som du kan känna igen dig i?

Hur tycker du att omslaget passar ihop med vad boken handlar om?

Hur var språket i boken? Lätt eller svårt? Fanns det några speciella ord som hör ihop med just den här berättelsen?

Påminner boken om någon annan bok eller film du känner till? Vilka likheter finns i så fall?

Har ni någon kurator på er skola? När och var kan man träffa kuratorn? Om ni inte har någon kurator, vad har ni istället?